

Rozpočet skončil lépe, než se čekalo.

Pomohly jednorázové příjmy

5.1.2024 - | PROTEXT

Nutno přiznat, že rozpočtu pomohla EU. Po očištění o příjmy a výdaje na projekty z Evropské unie a finančních mechanismů činil rozpočtový schodek 299,4 mld. Kč. I to je stále dobré proti tomu, jak vypadal rozpočet na jaře.

Z čistě technického pohledu státu pomohlo to, že příjmy rozpočtu rostly o 17,8 % a výdaje o 11,0 %.

Inkaso z daní

Příjmům rozpočtu pomohla především vysoká inflace. S tím, jak zboží výrazně podražilo, zvýšil se i základ mnoha daní. DPH je přitom objemově největších ze všech, když její výnos činil 365,1 mld. Kč. Tady přišlo zklamání. Počítalo se s větším růstem než jen 5,8 %. Tady se projevil dramatický pokles reálných mezd. Lidé prostě neutráceli tolik. To je ostatně problém celé ekonomiky. Proto máme recesi.

Daleko větší růst zaznamenala druhá nejvýznamnější daň, a to daň z příjmů právnických osob. Ta rostla o 33,1 % s celkovým inkasem 202 mld. Kč. Jak je možné, že v recesi máme tak velký růst daně právnických osob. Podle teorie by to mělo být obráceně. Jenže tady se projevíly obří zisky energetického sektoru a vysoká inflace. Normální je totiž, že při recesi je inflace velmi nízká.

Třetí největší daň je daň z příjmů fyzických osob. Tady máme růst o 20,4 %. To je zajímavé vzhledem k tomu, že mzdy rostly většině lidí o méně než 10 %.

Čtvrtou největší daň je spotřební daň. Tady inkaso překvapivě pokleslo o 3,4 %. To je pro stát nepříjemné. Za poklesem daně stojí to, že tak dlouho tlačil na kuřáky, že mnozí z nich opustili kouření tabáku a používají elektronické cigarety. Navíc když si vezmu, kolik stojí tabák, ze kterého si lidé balí cigaretu, je i v drahém Německu levnější než u nás. Mnoho inkasa nám tedy utíká. Myslím, že si stát pod sebou podřezává větev. Ještě horší to bude, až bude mít většina lidí elektroauto nabíjené z vlastních solárů.

Zajímavou daň je Wind Fall Tax. Ta v roce 2022 ještě neplatila, takže nejde mluvit o růstu. Nicméně tato daň přinesla do rozpočtu jen 39,1 mld. Kč, což je podle mě fiasko, protože se počítalo s 85 mld. Kč. Takže nejsme ani na polovině. Tady se ukázalo, jak je trh vždy o krok před úředníky, když vymyslel, jak se efektivně daň vyhnout.

Kapitálové příjmy

Mimo daně má pak stát ještě pěkné inkaso z kapitálových příjmů. Tady zaznamenal rozpočet nárůst příjmů o 45,9 %, což je neuvěřitelně vysoké číslo. Díky tomu činily tyto příjmy 287 mld. Kč. Tady se projevíly zejména obří dividendy ČEZ, které činily 54 mld. Kč.

U výdajů vidíme největší růst u položky investiční transfery podnikatelům, což je krásný název, který skrývá slovo dotace. Tyto výdaje rostly o 63,8 % na 105 mld. Kč.

Druhým nejrychleji rostoucím výdajem rozpočtu jsou investiční transfery rozpočtům územní úrovně. Ty celkem činí 30,7 mld. Kč, takže jsou jen malou položkou a ačkoli rostly rychle na výsledku rozpočtu se podílejí zanedbatelně.

Třetí nejvyšší růst je u neinvestičních transferů podnikatelům, což je opět krásný název pro dotace. Tady stát vynaložil 137,8 mld. Takže když sečteme všechny dotace pro podnikatele, dostaneme se na částku 243 mld. Kč. To je položka, kde se podle mě dalo hodně ušetřit. Nicméně představa, že je šlo škrtnout všechny, je lichá. Ve výdajích jsou totiž kompenzace za dodávku elektřiny a plynu zákazníkům a na ztráty z důvodu zastropování jejich cen, což činí 52,8 mld. Kč.

Čtvrtou nejrychleji rostoucí položkou jsou výdaje na obsluhu státního dluhu. Ty rostly o 37,4 % a celkově činí 68,3 mld. Kč. To je děsivé číslo. Přitom s tím, jak vláda počítá, že v příštích třech letech bude deficit stále nad 200 mld. Kč, lze očekávat, že brzo budou náklady na dluh nad 100 mld. Kč. To jsou ovšem vyhozené peníze. Za ně by šlo postavit třeba 200 velkých škol pro devět ročníků s bohatým sportovním zázemím, a to každý rok. Tady je alarm, proč šetřit. Dluh by nás jednoho dne požral.

Všechny tyto výdaje jsou ale svou velikostí zanedbatelné, když je porovnáme se sociálními dávkami. Ty činí 868 mld. Kč a rostou o 13 %. To znamená, že rostou rychleji než všechny výdaje dohromady. Tady je další problém veřejných financí. Sociální dávky činí 39 % všech výdajů státu. Tady je nutné držet výdaje na uzdě. Nemáme na ně.

Sečteno a podtrženo

Rozpočet dopadl mnohem lépe, než se obecně očekávalo. Vděčíme za to rychlejšímu růstu příjmů než výdajů. Na straně příjmů nám ovšem nejvíce pomohly jednorázové příjmy z ČEZ a WFT plus příjmy z EU. Negativně zde ovšem překvapil pomalejší výběr DPH, kde se projevil pokles reálných mezd, což se snad už nebude opakovat. Na straně výdajů vidíme velké výdaje u sociálního systému a dotací. Tady je ohromný prostor pro úspory.

Vladimír Pikora, hlavní ekonom skupiny Comfort Finance Group

Mobil: + 420 776 888 228, E-mail: vladimir.pikora@comfortfinancegroup.com

Investiční skupina CFG | 10 let na finančním trhu v ČR

Skupina CFG funguje na českém finančním trhu přes 10 let. Poskytuje kvalitní servis investorům, emitentům, klientům a partnerům. Konsolidovaný obrat celé skupiny je 94 mil. Kč, má přes 1 500 investorů a 360 mil. Kč aktiv. Provozuje také portál Dluhopisomat.cz nejlépe hodnocený dluhopisový inzertní portál v ČR.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/rozpocet-skoncil-lepe-nez-se-cekalo-pomohly-jednorazove-prijmy/2461868>